Vaikne kettaõgija arvutis: AMD graafikadraiveri viga kirjutab SSD-le terabaitide kaupa andmeid

28 min tagasi - 09.11.2026 Autor: AM

Mitmed AMD Radeoni kasutajad on avastanud kummalise ja potentsiaalselt kuluka tarkvaravea, mis sunnib graafikadraiverit ka täiesti jõude seisvas süsteemis pidevalt taustal SSD-kettale andmeid kirjutama. Kurja juureks paistab olevat draiveripaketi üks taustakomponent nimega AMD External Events Utility, mis on sarnast tembutamist jätkanud juba läbi mitme Adrenalini tarkvarauuenduse.

Teema tõusis taas teravalt päevakorda pärast seda, kui Redditi kasutaja darklinkpower tegi hoiatava postituse, juhtides tähelepanu protsessile nimega atieclxx.exe, mis ei anna süsteemikettale hetkekski asu. Kui enamasti jääb selle pidev kirjutuskiirus 0,3 ja 1,5 MB/s vahele, siis üks kasutaja mõõtis oma masinas püsivaks kiiruseks koguni 5 MB/s.

Kas 13 terabaiti kuus kulutab Sinu SSD läbi?

See probleem ei ole tegelikult päris uus. Kasutajad on sarnasest käitumisest teatanud nii Windows 10 kui ka Windows 11 peal ning seda erinevate Radeoni graafikakaartide ja draiveriversioonidega.

Mis veelgi olulisem - AMD esindaja kasutajanimega AMD_Matt tunnistas probleemi juba oktoobris, kirjeldades seda kui reaalset viga, mida ettevõte parasjagu uurib. Hiljem andis teinegi AMD esindaja (AMD_Vik) mõista, et parandus on tõenäoliselt juba valmis ja koodi sisse viidud, kuid jäi napilt välja järgmise draiveriuuenduse lõpptähtajast.

Nii juhtuski, et 30. oktoobril ilmunud uusim Adrenalin Edition 26.10.2 draiver parandas küll mitmeid Radeon RX 7000 ja RX 9000 seeria kaartide kokkujooksmisi ja hangumisi, kuid SSD-ketta pommitamise kohta ametlikest väljalaskemärkmetest ühtegi sõna ei leia.

Võimalik mõju andmekandjale paneb aga kulmu kergitama. Kui protsess kirjutab kettale pidevalt kiirusega 5 MB/s, tähendab see puhtalt matemaatiliselt ligikaudu 432 gigabaiti andmeid ööpäevas ehk peaaegu 13 terabaiti kuus.

Need numbrid eeldavad, et arvuti töötab katkematult ööpäev läbi, ega pruugi üks-ühele tähendada mahtu, mis füüsiliselt SSD-ketta NAND-välkmälupesadesse jõuab. Praegu puuduvad kindlad tõendid selle kohta, kui palju või kas üldsesee viga SSD ketta tegelikku eluiga lühendab. Samuti ei kummita see anomaalia sugugi kõiki Radeoni omanikke ning paljudel püsib ketas ka Adrenalin 26.10.2 draiveriga täiesti rahulik.

Kuidas kontrollida, kas sinu arvuti on ohvrite seas?

Kui Sinu masinas on Radeoni graafikakaart, saad ketta liigset koormust kontrollida Windowsi sisseehitatud ressursimonitori (*Resource Monitor*) abil ilma ühtegi lisaäppi alla laadimata:

1. Vajuta klaviatuuril klahvikombinatsiooni Win + R, kirjuta avanenud aknasse *resmon* ja vajuta *Enter*.

2. Liigu avanenud programmis vahekaardile *Disk* (Ketas) ning sorteeri protsessid kirjutamismahu (*Write*) järgi.

3. Jälgi, kas nimekirja tipus figureerib püsivalt protsess nimega atieclxx.exe (tuntud ka kui AMD External Events Client Module), mis kirjutab kettale ka siis, kui Sa ise arvutis midagi ei tee.

Mitmed kasutajad on leidnud, et kui peatada Windowsi teenuste halduris (services.msc) ajutiselt teenus AMD External Events Utility, lõpeb ka ketta asjatu kulutamine. Teise võimaliku abinõuna on välja toodud Resizable BAR funktsiooni väljalülitamine.

Nende koduste "plaastritega" kaasneb aga paraku tuntav lõiv. Teenuse peatamine võib rikkuda Radeoni olulisi funktsioone, sealhulgas FreeSynci sujuva pildiedastuse ja Adrenalini kiirklahvid, samas kui Resizable BAR-i keelamine tõmbab pidurit mängude jõudlusele.

Seetõttu kehtib siin vana hea reegel: kui see pole katki, ära paranda. Kui Sinu ressursimonitor näitab rahu ja vaikust, pole mõtet seadeid näppida. Kuna AMD on veast teadlik ja parandus ootab juba oma järge, tasub enamikul lihtsalt ära oodata järgmine draiveriuuendus, mis teeb tüütule kettaõgijale viisakalt lõpu peale ilma mänguelamust ohverdamata.

- Uudised

- Komponendid
- Tarkvara

Pilt

